

L n đ u tôi g p Vicky Yellow Hair là gi a năm 1971 trong b a ti c th ng ph t t i nhà hàng "Th t Bò Th ng H ng" ở ngo i ô thành ph Tucson thu c ti u bang Arizona. Vài năm sau, g p l i cô t i khu nhà có tên là Stead, ngo i ô thành ph Reno, ti u bang Nevada.

Sa m c Arizona có đ ng c nuôi bò v i nh ng c n gió tr t nh xoáy tung b i thì sa m c Nevada có tuy t r i m i năm.

Stead là tr i lính cũ c a m t phi tr ng h i th gi i đ i chi n th hai g m nhi u căn nhà nh dành cho binh sĩ, c t r i rác trên s n đ i, v sau do t nhân làm ch và cho m n.

Nhà tôi n m gi a đ i, m t căn nhà g nh xíu có hai phòng ng cũ i là cũ. Phòng v ch ng tôi đ đ c cái gi ng đôi, m t bàn nh là ch t th y m r i, phòng hai đ a con kê gi ng chi c và cái nôi, th ng l n g n hai tu i ng trên gi ng th ng nh m i bi t ng i thì còn trong nôi. B p chung v i ch đ cái bàn ăn tí n , hai gh ng i l n và hai gh tr con, phòng khách có chi u dài, h p chi u ngang, đ đ c cái ti vi 19 inchs, m t bàn, m t gh salon là đ y phòng, hai ng i đi ngang nhau thì ph i len lách.

Nhà t m là lo i b c vô đ ng kéo màn che ch không có b n nh ng trong b p có hai b n r a chén, lo i x a r ng và sâu, khi t m con, tôi cho hai đ a ng i trong hai cái b n t i nó v c n c khoát n c v i nhau khoát chí l m, m i l n t m là ba m con t t h t. Ti c là tôi không có máy nh đ ghi l i nh ng hình nh ng nghĩnh đ th ng này.

Ba m con không quen bi t hàng xóm, ngày ngày ch l n qu n trong nhà thôi. Đ i s ng v t ch t tuy nghèo quá tr i, ngày ch ng l nh l ng m i có b a ăn ngon, nh ng ngày còn l i ph i nh vào bàn tay vén khéo c a tôi, v n còn khá h n quá nhi u lúc còn s ng bên nhà sau ngày ba tôi m t, nh ng, v m t tinh th n thì... bu n th y m !.

Reno là m t trong nh ng thành ph n i ti ng c a ti u bang Nevada. Khi lái xe vô thành ph ta s nhìn th y cái c ng chào có hàng ch "Biggest Little City in the world" là bi t danh c a Reno c b c. Ch ng tôi làm vi c gi an ninh (security) trong m t Casino tên Nevada Club.

Vào nh ng ngày ngh (y làm theo ki u đ i ca, khi ban ngày khi ban đêm nên ngày ngh không gi ng nhau) chúng tôi th ng hay đi ch i. Cho đ t n, tôi làm bánh mì th t ngu i ho c chiên th t gà, g p mùa trái cây nào thì đem trái cây n y, nh t là vào mùa hè nóng n c, có đ a h u là h t x y. Đem lên núi, ngâm đ i su i m t lát kéo lên x ra ăn mát nh đ trong t l nh. Chúng tôi t i con su i tên gì... Creek, lâu quá quên m t r i, bày th c ăn ra, v a ăn v a ng m c nh. Su i t trên núi ch y xu ng quanh năm. N c ch y xu ng con sông Truckie dài thăm th m. Mùa hè tuy t tan, n c đ i xu ng dâng cao m nh m , có th l i xu ng t m đ c, mùa đông trên núi đóng tuy t thì n c ít h n, ch y ngo n nghèo và l nh bu t, nhúng m y ngón chân xu ng là tê h t mình m y. Hai đ a nh khoái xu ng mé su i v c n c. Ch ng tôi n m trên bãi c ngh ng i, tôi ng i bên b v a coi ch ng con v a th h n theo tr i xanh mây tr ng, cây lá rì rào, bóng n ng bóng cây l p lánh, nghe ti ng su i róc rách ch y, không khí trong lành, có th quên bao phi n mu n c a đ i s ng h ng ngày.

C nh th n tiên ch c cũng đ p ng n y thôi. Nevada là vùng đ t sa m c nh ng trên núi cao thì r ng thông xanh th m cao ngút tr i. Lúc "h s n" xu ng vùng nhà tôi thì toàn là đ i tr c, nhìn quanh qu t cũng ch ng có cây c i gì đ c bi t ngoài nh ng b i gai đ i tên Tumble-Weed mà nh c sĩ nào đó đã vi t thành b n nh c r t hay "Tumbleweed ú u tumbleweed..."

Nh ng b i gai này có hình d ng tròn vo khi khô kh c b gió m nh th i tróc g c r i s theo làn gió cu n v a xoay tròn v a băng ngang đ ng l ng l m.

Và nh ng b i nh ng cây x ng r ng.

H i còn nh i Vi t Nam ch m t l n duy nh t tôi đ c th y m t khúc x ng r ng là h i ng i ta đ n ban đêm có Ma Lai rút ru t bay lang thang vô nhà hút máu ng i, ph i treo nhánh x ng r ng tr c c a, khi Ma Lai bay ngang, ru t nó b m c vô nhánh x ng r ng không vô nhà mình đ c, ch c ch n mình s không b nó hút máu r i tr thành Ma Lai th m ng cho nó đi đ u thai. hén, đ đâu có cái tên Ma Lai? hay ý nói lo i ma này là ma nh p c ng, vô Vi t Nam hút máu ng i Vi t r i sinh ra m t gi ng Ma nh ng b Lai, m i có tên Ma Lai???

Chuy n mê tín đ đoan vô lý mà có nhi u ng i tin, lúc y ngoài ch bán x ng r ng đ c nh tô m t i. Qua M m i bi t x ng r ng có quá nhi u lo i và bông c a nó đ màu s c s o, hình d ng đ ki u đ p l lũng. Đ i bi n san hô đ lo i đ màu r c r nh th nào thì bông x ng r ng cũng g n nh v y. Nh ng xa mà nhìn thôi, đ ng có ngu nh tôi, thò tay ra b t, b gai đâm thì s ng i đó v a g v a khóc ti ng Tây! g b a nay g t i ngày mai cũng còn gai! Gai nh gai bông h ng tuy có đau nh ng còn đ h n b gai x ng r ng vì bông h ng gai l n có th

## Cô B n Da Đ Vicky Yellow Hair

T&#225;c Gi&#7843;: Tr ng Ng c B o Xuân

Th&#7913; T&#432;, 21 Th&#225;ng 1 N&#259;m 2009 22:06

---

nhìn thấy rõ ràng, b đâm thì ch b m t l thôi. Lo i gai x ng r ng khác xa, nh li ti và m ng mạnh d gầy, h ng hà sa s , b đâm vô tay r i thì ch có cách b a nay v a hít hà v a kh u ra m t m , còn l i m t m cho ngày mai, da b s ng s ng lên r i, đau h n, v a hít hà v a rắng kh i ti p v a khóc th m b ng ti ng n Đ .

Mùa hè Reno nóng đ l a và không khí r t khô, nghĩa là m hôi v a r n r n ch a k p ra kh i l chân lông thì b c h i h t tr n. Ta có th nhìn thấy làn sóng nhi t d n d n hoa m t n u nhìn ra ngoài n ng h i lâu.

Vào mùa đông, khí h u h th p, th p th p th p, tr i u ám m t màu xám, xám xám xám, không khí n ng n nh cái m n trùm lên đ u ng i. Tuy t r i g n nh m i ngày. L nh nhẩn da. B c ra đ ng là l mũi đ lên li n. V l nh l mũi đ này làm tôi liên t ng t i đàn nai t vùng giá băng B c C c kéo chi c xe ch ông già Noel đi phát quà cho con nít vào d p l Giáng Sinh, b l nh quá nên l mũi con nai cũng đ ?

Rudolph, the red-nosed reindeer

had a very shiny nose.

And if you ever saw him,

you would even say it glows.

Ba m con tôi r t thích ng i d i đ t c nh c a s trong phòng khách có lót th m, nhìn ra ngoài tr i.

Tuy t r i l p này ch ng lên l p kia, bỗng tuy t tr ng xoá ph lên

s n đ i thoải tho i, ph lên mái nhà, nóc xe. Khi có gió t ph t, bông tuy t bay qu n qu n, nhìn nh c nh trong m y món đ ch ng, có c nh nhà c a cây c i trong l ng ki ng, c m l c l c vài cái là tuy t bay tung lên nh thi t, hay bày bán trong ti m vào d p l Giáng Sinh.

Th nh tho ng th y m y đ a nh con hàng xóm ch i tr t tuy t vui gì đâu. Con nít xóm nghèo đâu có ti n mua đ "x n" t ti m, c vi c l y cái n p thùng rác l n l t ng a ng i lên, nghiền qua nghiền l i l y đầ vài cái cũng đ s c tr n đ tu t t trên d c cao tu t xu ng. Vì nhà tôi n m l ng ch ng đ i nên dĩ nhiên chúng nó ph i tu t ngang nhà tôi r i.

Khi tuy t đang r i và đ ng l i, m t màu tr ng ph ng l ng thì đ p m t cách man d i. Khi tuy t tan, xe c cán qua nh u b n, tuy t tr thành bùn nâu, kh n l i, c ng l i. Ng i nào có vi c ph i đi b , b c lên tuy t đ tr t té cái ch, đ h t áo qu n. Trong nhà tôi gi nh i t đ m l m vì ch a quen v i khí h u quá s c l nh, nh t là th ng con l n sanh i Vi t Nam h i tháng ba, tháng nóng, qua đây nó đâu ch u đ c l nh nh th ng em nó sanh t i M nên tôi ít dám đem nó ra ngoài ch i, vì v y mà m u h u và hai hoàng t c c m cung.

M t hôm, đang ng i đút c m cho hai đ a nh , ngó ra c a s th y m t ng i trùm t m ponso đang co ro cà r ch cà tang ti n t i c a nhà mình. Dòm cho k , a? Sao th y quen quen, c nhìn cho rõ h n, rõ ràng quen quá. Cô g c a, tôi đ t chén c m xu ng ra m , hai đ a ch ng h ng nhìn nhau vài giây r i thì cô ta la lên, ôm ch m l y tôi, m ng r tía lia:

-Oh Oh you you you it s you (t đây v sau tôi cho cô nói ti ng Vi t luôn nha) ô, ch ch ch là ch . Ch "Bi t Nem" (Vi t Nam). Sao ch ở đây? ch ở đây h i nào? ô, tôi cũng ở đây, nhà tôi trên kia, ô, mình s ng g n nhau quá mà t i gi này m i g p sao? ô...

Tôi cũng m ng không kém, la lên:

-Vicky. Vicky Yellow Hair. Ô tr i i vui quá vui quá. Vicky ở đâu? sao bi t tôi đây?

Vicky tròn m t ng c nhiên l m, h i m t h i không k p th :

-a! Sao ch nh tên tôi? còn tôi thì ô xin i tôi không nh đ c tên ch nh ng tôi nh ch t  
Bi t Nem t i ô m y năm r i? Haaa... tôi m i nói ch không nghe sao nhà tôi g n đây, g n  
đ nh đ i, là hàng xóm c a ch mà. Ô!

Tôi nh thêm m t chi ti t nh , Vicky nói chuy n hay chêm thêm ô! L n tr c g p nhau ng i  
khít bên đã nghe nhi u l n ti ng ô này. Đúng là Vicky.

Tôi n m tay cô g c g t:

-Vicky đây à? Làm sao mà quên tên Vicky đ c vì tên c a Vicky r t đ c bi t, Vicky Yellow  
Hair mà. Tên là Vicky h là Yellow Hair, r t l mà. Tên tôi thì khó kêu khó nh không ph i ch  
mình Vicky mà đ i v i gia đình bên ch ng tôi, h g p tôi vài l n r i mà cũng không sao kêu tên  
tôi cho đúng đ c, c kêu là Xu Ann không hà còn tên Vicky thì tôi nh rõ vì mái tóc vàng c a  
cô đây, v n còn vàng mà.

R i tôi kéo tay cô lôi vô nhà, đóng c a l i vì tuy t đang r i l t ph t bay vô l nh run.

Hai th ng con tôi đang ng i trên gh t i bàn ăn, nhìn cô khách lom lom, r i th ng anh nhe  
m ng c i, xã giao nói "Hi" v i khách, th ng em ch tròn xoe c p m t mà ngó vì ch a bi t nói.

Vicky đ a tay n ng n ng hai đ a (tu nó né né cái bàn tay l nh!) xong quay qua h i tôi:

-Còn ch ng ch , làm ô đâu? cha tôi m t r i, tôi theo ch ng đem con v đây.

-a v y h ? xin chia bu n v i cô, tr i i h i đó tôi t ng cô còn con gái.

Vicky phì c i, hàm răng sáng bóng, khuôn m t nâu h ng hào tr trung.

Tôi hỏi:

-Váy cô có mấy đũa? chằng cô làm việc ở đâu? Mà nhà cô là cái nào?

Vicky cười:

-Ồ, há há háááá mãi lo mắng nhau mà tôi quên tôi ở nhà chằng có chuyện gì. Kéo tôi lại chỗ này chằng ngồi lên đây, cô nói:

-Đó đó, nhà tôi là cái "dinh" thằng nhè nhìn từ trên xuống đó, cái nhà vàng vàng đó. Tôi ở đây từ hồi đi qua Reno này. Chằng tôi làm ở Casino Nugget, tôi có ba đũa, Ồ! lý do tôi ở đây là muốn nhằng chằng mấy việc, tôi muốn nhằng chằng coi dùm ba đũa con tôi ở đây mai chúng tôi đi đâu đó. Đũa có không chằng? chằng mấy tiếng đũa thôi, tôi sẽ trả tiền "giữ em" cho chằng. Từ trên nhà nhìn xuống tôi chằng thấy đũa chằng bẻ cong con ra vô từ nhà ra xe từ xe vô nhà nhằng không biết là chằng Bị t Nem. Nếu biết, chúng ta đã gặp lại từ lâu rồi. Ồ! Tôi nhớ hôm bữa tôi gặp nhau chằng mặc cái áo dài màu vàng sang trọng dính hết đũa màu hình chim Công đẹp lắm ngậy nà đó.

Nghe cô khen làm tôi nhớ đến hai câu ca dao:

"Áo dài chằng trắng ng là sang

Bé không áo ng n mang áo dài"

Tôi cười xòa:

-Trái đất tròn mà Vicky. Đó là mấy trong hai cái áo cười của tôi đó. Đũa, đũa không sao tôi sẽ

coi ch ng ba đ a con cho Vicky, kh i ti n b c gì h t á, mà m i đó đã ba đ a r i à? tôi thì ch hai đ a thôi. L ch a, cùng ngh , ch ng Vicky làm cho Nugget còn ch ng tôi thì làm cho Nevada Club.

Tôi pha trà hai đ a ng i xí xô xí xào m t h i v a nói v a ra đ u (ch c là gi ng nh ng i da đ và da tr ng th ng l ng đ i chác v i nhau h i x a) r i Vicky m i cáo t v .

Chi u đó cho ch ng tôi hay, c m n c xong hai đ a b ng hai th ng con lên đ i thăm gia đình Vicky. T cái "lâu đài" c a tôi lên cái "dinh" c a Vicky chúng tôi tr t lên tr t xu ng vì tuy t đóng băng thành đá r i, tr n l m. Tuy cha m b tr t lên tr t xu ng có v nguy hi m nh ng hai th ng con thì khoái chí c i toe toét.

Trong lúc hai ông ch ng b t tay làm quen xong ng i nhâm nhi tách cà phê nóng nói chuy n casino v i nhau thì Vicky kéo tôi vô phòng m y đ a con. Ba đ a, th ng l n nh t, nhìn là bi t ngay dân da đ chánh c ng, da nâu s m, mái tóc đen m m t, c sáu b y tu i, đang gi ng cái ná lên tính b n em nó, b m la, nh y t ng t ng lên, hai đ a nh có l sanh năm m t nh tôi, đ a đang đ ng đ a c a s làm bia cho th ng anh còn đ a kia n m oe oe tay chân qu qu ng đánh b c trong gi ng thì tr ng nỡn.

Sau l n đó chúng tôi qua l i chuy n trò th ng xuyên.

M t b a n , Vicky đem cho tôi coi m t cái... gì đó, gi ng nh cái gùi c a dân th ng du bên mình nh ng nh h p h n nhi u, làm b ng c ng tre hay c ng mây nh lo i ta đan r , v i t m hình. Nhìn món đ v t ch a bi t rõ công đ ng nh ng khi nhìn t m hình thì bi t ngay. Đó là cái gùi đ na con trên l ng c a ng i da đ . T m hình ch p m t em bé gái, c vài tháng, n m g n l n trong gùi, ló đ u lên v i mái tóc đen m m t nh đ i đ u gi , g ng m t c a dân da đ chánh c ng, gi ng gi ng ng i Esquimo trên Alaska, c p m t tròn xoe đen thui nh hai h t nhãn, gò má phúng phính đ th ng quá ch ng. Trong lúc tôi c m t m hình ng m nghĩa khen thì Vicky k :

"Nó ch t r i. Con bé con đ u lòng tên M t Ng c c a tôi ch t h i nó m i tám tháng, lúc tôi đang c n thai th ng k . Sau khi sanh th ng Tóc Đen, là th ng l n đó, cha nó b gi t ch t khi say r u đánh nhau v i b n. H i còn con gái M tôi đã đ n r t nhi u l n là ph i ki m ch ng da tr ng, t i da đ ch bi t nh u r i đánh nhau mà thôi, ch ng làm nên trò tr ng gì, không gi t

ng&#225;i thì cũng b&#225;ng&#225;i gi&#225;t vì v&#225;y ch&#225; th&#225;y đó, ch&#225;ng tôi bây gi&#225; là da tr&#225;ng (Vicky c&#225;i sáng m&#225;t, coi b&#225; r&#225;t h&#225;nh đi&#225;n vì có ông ch&#225;ng da tr&#225;ng). Cái gù na con này cha tôi đan cho đ&#225;y (đ&#225;a cho tôi, cô ti&#225;p) bên x&#225; ch&#225;, có bao gi&#225; ch&#225; th&#225;y v&#225;t nào gi&#225;ng nh&#225; v&#225;y không?

(Ng&#225; thi&#225;t!, M&#225;t Ng&#225;c, Tóc Đen! Tên con cô cũng theo t&#225;c l&#225;ng&#225;i da đ&#225;, n&#225;u mu&#225;n thì h&#225; t&#225; đ&#225;ng l&#225;y nh&#225;ng g&#225;i t&#225;ng tr&#225;ng t&#225;ng h&#225;nh mà đ&#225;t c&#225; tên l&#225;n h&#225; cho con luôn)

Tôi đón l&#225;y cái gù l&#225;t qua l&#225;t l&#225;i coi:

-Ch&#225;a th&#225;y nh&#225; cái này, dân t&#225;c thi&#225;u s&#225; s&#225;ng trên mi&#225;n th&#225;ng du c&#225;a x&#225; tôi thì có cái gù đ&#225; mang trên l&#225;ng và l&#225;n h&#225;n nhi&#225;u dùng đ&#225; đ&#225;ng v&#225;t đ&#225;ng hay lên r&#225;ng b&#225; m&#225;ng hái trái. Ng&#225;i Tàu s&#225;ng trong n&#225;c tôi thì làm t&#225;m đai con sau l&#225;ng b&#225;ng v&#225;i còn ng&#225;i Vi&#225;t thì b&#225;ng &#225;m c&#225;ng v&#225;c con thôi.

(Lúc sau này tôi th&#225;y con d&#225;u tôi cũng có t&#225;m v&#225;i đai con nó tr&#225;c b&#225;ng y nh&#225; con Kanguru na con trong cái túi tr&#225;c b&#225;ng v&#225;y. Nh&#225; đ&#225;u đó, có ai ra câu đ&#225; "Khi con c&#225;a Kanguru r&#225;i kh&#225;i v&#225;m thì còn l&#225;i cái gì?" Đáp "Thì còn cái túi không").

K&#225; l&#225; m&#225;t h&#225;i, Vicky vu&#225;t tóc tôi r&#225;i nói:

-Tóc ch&#225; dài nh&#225; th&#225; này có chán không? hôm nào mu&#225;n thay đ&#225;i thì đi theo tôi ra ph&#225;, tôi s&#225; ch&#225; cho m&#225;t ch&#225; u&#225;n tóc làm tóc r&#225;t r&#225; ti&#225;n. R&#225;i cô d&#225;y kh&#225;n d&#225;y đ&#225;i:

-Lâu lâu ph&#225;i thay đ&#225;i s&#225;c đi&#225;n đ&#225; ch&#225;ng đ&#225;ng chán vì m&#225;y th&#225;ng cha làm trong casino hay g&#225;p khách đàn bà...

Lúc &#225;y ch&#225;ng tôi cũng hay nh&#225;u nh&#225;t say s&#225;a tôi nh&#225; nhà s&#225;u kh&#225; bu&#225;n phi&#225;n... Nghe có lý nh&#225;t là vào m&#225;t ngày gi&#225;n ch&#225;ng, tôi đã đi v&#225;i cô, mu&#225;n c&#225;t ph&#225;c nó đi mái tóc dài ch&#225;ng tôi &#225;a thích. Sau này m&#225;i bi&#225;t, ch&#225; Vicky đ&#225;n t&#225;i là m&#225;t tr&#225;ng đ&#225;y ngh&#225; Th&#225;m M&#225;, h&#225;c trò th&#225;c t&#225;p nên m&#225;i r&#225; nh&#225; v&#225;y. Tôi nh&#225; mái tóc dài t&#225;i l&#225;ng c&#225;a tôi b&#225; hai cô c&#225;u l&#225;i kéo c&#225;t qu&#225;n, v&#225;t tôi g&#225;n n&#225;a

ngày, ch ng h th tôi ra thì mái tóc th óng c a tôi đã tr thành ngang vai quần xo n nh Ma R c!

Ch ng tôi quá gi n, tôi thì m c c mu n ch t!. Vì ch a bi t có th dùng thu c u n tóc kéo th ng tr l i nên tôi c l y tay mà trì mà d t m i ngày cho b t quăn.

Sang mùa hè, v ch ng con cái Vicky kh n cuốn gói. Tôi h i Vicky đi đâu v y, cô nói năm nào cũng th , gia đình cô tr nhà, d n v vùng c a b t c da đ , d ng lên cái l u Tipi (còn g i là Tepee), s ng ngoài tr i su t mùa hè, không ph i t n ti n nhà c a đi n n c th c ăn gì ráo. Vicky nói mu n con cô bi t th nào là cách s ng c a dân da đ h i x a, hít th không khí t do, không lo nghĩ. Cô nói đó là ý nguy n c a bà ngo i mà cô mu n truy n l i cho m y đ a con, dù chúng là dân lai cũng v y. Ch ng cô theo m y ông da đ đi săn th t r ng, m con cô xu ng su i câu cá. Nghe cô t c nh s ng màn tr i chi u đ t cũng hay hay.

Khi mùa đông t i th i gia đình d n tr l i cái nhà, ch v n đ không, ch đ i gia đình cô.

( c gì tôi đã theo Vicky t i l u Tipi y mà s ng vài ngày đ tìm hi u thêm v ng i da đ . Ti c quá ti c!)

B ng đi ít lâu, m t hôm ch ng cô xu ng nhà ch i, nói y b th t nghi p r i, mu n r ch ng tôi vô v làm ăn. H i m ng trong b ng vì t h i qua M tôi nhà gi con m i t, ti n b c ph i vén khéo l m, mu n g i v cho Má v i m y em mà không th , n u có vi c làm ăn không ch ng tôi đ c ph giúp m t tay có đ ng ra đ ng vào, li n h i t i, làm ăn chuy n gì? Khi nghe anh ta nói thì h i ôi!

Ông c n i r ch ng tôi lên núi đ n cũi v bán.

Tr i Ph t i?

Khi có ch ng M , tôi đ đ nh qua M s đi h c m t ngh , làm vi c có ti n g i v giúp m y em,

tìm cách đem c nhà qua M ch đâu có múôn l y ch ng r i làm v anh ti u phu? Nghĩ t i chuy n ch ng tôi tr thành Lý Chân Tâm Anh Hùng C i Cũ mà tôi m c c i. (Đó là m t cuốn phim h i còn nh tôi đã coi do hãng phim M Vân phát hành, tài t đóng vai Lý Chân Tâm in là ngh sĩ Bã Xê, cha c a ngh sĩ Kim Cúc và Kim Lan là hai ng i đóng vai Th Kính Th M u trong phim Quan Âm Th Kính)

Tôi khuyên ch ng, đ ng có khùng, n u không thích làm vi c Security n a thì v a đi làm v a h c hàm th ngh nào đó ch đ ng có nghe theo l i c a anh chàng l y tr i làm nhà l y sông làm n c mà hãy nghĩ t i t ng lai c a hai đ a nh , "con vua thì đ c làm vua con sãi ò chùa thì quét lá đa". Nghe tôi nói y d t mình!.

M t ngày n , có hai ng i thanh niên t i gõ c a. H trình ra th căn c c cùng tài li u v m t tr ng d y ngh nào đó. M ng quính, đúng lúc quá, thì ra h là nh ng ng i đi tìm h c viên cho m t Tr ng Đ i H c Hàm Th d y đ th . Sau khi nghe h gi i thích xong, tôi xúi ch ng tôi ghi danh h c đi. Y ghi danh h c ngh làm qu n lý nhà hàng và casino. Là c u quân nhân nên chính ph s tr ti n h c nh ng li n t c kh c ph i đóng hai trăm đô đ gi ch . Lúc y hai trăm đô l m, ti n m n nhà ch h n trăm m t tháng thôi. Ch ng tôi nói làm sao có s n hai trăm mà đóng. Nghe v y, tôi vô phòng, lôi ra chi c giày.

H i m i c i nhau, v ch ng tôi v n s ng chung trong nhà v i Má và m y em, ti n ch ng tôi đ a ph m i tháng, Má tôi đ dành không dám xài, ch ng chúng tôi đi M , Má nhét vô tay tôi, bi u con đ dành phòng thân. Tôi đã g l p da lột chi c giày cao gót, nhét năm trăm đô la x p nh b c ni lông k càng vô đó.

G n hai năm đi ch b ng con lúc nào cũng ráng kh p kh nh trên đôi giày cao gót!. Bây gi có chuy n th y là đáng đ c moi ra xài.

Tôi đóng cho h hai trăm đô, hy v ng sau này s tr thành v ông qu n lý nhà hàng, có th tôi s là phó qu n lý nhà hàng. Ngon ch a?

Hàng tu n ch ng tôi nh n đ c bài v , h c xong ph i làm bài ki m g i tr l i tr ng cho h ch m đi m. M i bài ph i đ đi m m i đ c ti p t c h c cho h t khoá. H i đó ch a có máy computer, th đi th v m t công l m.

Khi có ch ng ch trong tay, ch ng tôi xin đ c vi c làm qu n lý m t casino nh , đ i s ng khá h n tr c, đ n nhà qua khu khác kang trang h n. Ch ng tôi th ng c i c i, cảm n tôi đã c n không cho anh nghe i thiên h , lên r ng đ n cũ.

T qu n lý nhà hàng nh y qua qu n lý hăng may cũng tr n ai.

Tôi v n th m cảm n m y trăm c a Má và s c ph n đ u c a ch ng, gia đình ngày càng đi lên.

Còn gia đình Vicky, mùa đông năm y, ch ng cô b nhà đi đâu m t tiêu.

M t m ba đ a con, cô ph i s ng b ng ti n xã h i và cái l u Tipi.

V sau, khi tôi vào làm vi c cho m t hăng may khăn tr i gi ng và màn c a, tôi r cô vào làm. Tình b n i kh ng khí.

Khi chúng tôi đ n qua ti u bang khác, qua vài ti u bang, r t ít khi liên l c nhau nh ng, m i năm, dù ở đâu đi n a, vài ngày tr c ngày sinh nh t c a tôi, cũng đ u nh n đ c t m thi p v i hàng ch vi t cong cong qu o qu o rung rung b ng ti ng Vi t:

"Chúp mùm sinh nh t bum búmm,"

và cô ký tên, "bánh c ng"

Nh ng ch cong qu o y đã làm tôi a n c m t và m ng vì b n tôi v n còn đâu đó, nh đ n tôi.

H i tr c tôi đã d y cô nói b m b m vì có l n ng i nói chuy n đ i v i nhau, nhìn con b m màu tím xanh ch p ch n bay bay đ u đ u, nh nhà tôi khóc, Vicky đã ôm vai tôi, v v nh d em. Và t đó cô bi t nói bum búmm, còn tên bánh c ng là do tôi hăm cô, n u không b t ăn thì cô s tr thành cái bánh c ng, gi ng nh cái bánh cup cake c a M đó, (là bánh bông lang đ vô khuôn nh nh khuôn làm bánh c ng c a mình) và s đi ph c ph ch xăng xê nh m y bà da đ già! Cô c i hà hà hà, nói, tôi c ăn, thành bánh c ng cup cake hay là nguyên cái bánh sinh nh t hai ba t ng cao cũng ch ng sao!

T đó tôi g i cô là bánh c ng, cô g i tôi là bum búmm.

Trong m t t m thi p cô g i, kèm theo t m hình. Cô không còn tr n a, m p ra r t nhi u, mái tóc úa vàng l a th a tr n b c. Cô cho bi t th ng Tóc Đen c a cô đã ch t vì đánh nhau sau khi nh u say, "cái ch t y nh cha nó, cái th ng da đ vô đ ng!" (l i c a cô) hai đ a con nh h i tôi g n cô thì có gia đình, mà khi có khi không, li đ vài l n, v n s ng Nevada b ng cái check c a "uncle Sam", là check welfare. "Th ng" ch ng da tr ng quý giá c a cô, tr v l u Tepee sau vài năm l u l c, t ng cho cô thêm hai đ a con r i m t hôm cũng vì r u, lái chi c mô tô nhào xu ng h b chi c xe đề lên ch t li n. Bây gi còn nuôi đ a bé nh t, cô làm vi c bán th i gian trong phòng ăn c a tr ng h c. C ôc s ng c a cô không có gì thay đ i, ti n l ng và ti n welfare cũng đ , m i mùa hè v n tr v b t c da đ , đ ng l u Tepee đ s ng ngoài tr i, hít th không khí t do nh x a.

Gi a hai ng i b n, Vicky đang s ng cô đ n v i bé út thi u cha, m y đ a kia, đ a m t đ a t n l c; v ph n tôi, ng i b n đ i k bên, hãnh di n là m t công ch c c a ti u bang California, tôi t cho mình có quy n hãnh di n v i s thành công nh nhoi y và, các con tôi tuy không đ c lên ngôi vua cũng ch ng làm con c a ng i r ng đ n cũ trên núi mà là nh ng công dân có ích cho xã h i.

Nhi u l n, tôi c suy nghĩ đ n ch "t do" c a Vicky Yellow Hair.

Vicky quan ni m t do là t do s ng gi a tr i xanh mây tr ng, không l thu c vào ba cái ti n nghi l t , không lo l ng v ti n b c nhà c a ngh nghip, con cái đ a nào h c đ c thì h c không thích thì c ra ngoài ki m s ng, làm không đ thì còn b xã h i tài tr , lo gì? ch ng nàng cũng theo l thói y mà thành h thân, t m t ng i da tr ng "có giá" đ i v i m c a Vicky, tr thành m t ng i ù lì, không có óc ti n b cho nên ngày càng đi xu ng. Vicky nghĩ nh th vì cô

sinh ra trên đ t n c này, cô ch a t ng s ng trong chi n tranh, ch a t ng đau đ n m t mát vì chi n tranh, con cái ch ng c n ph i tr y da tróc v y v n s ng phây phây nên ch c cô không hi u nghĩa "t do" c a tôi.

H i x a, có l n cô h i tôi:

"T i sao dân Bi t Nem dám xu ng ghe xu ng nh tí xú mà v t cái đ i d ng, ch t s ng t i đây làm gì? Cũng ph i đi làm còn kh h n c tôi v i ch n a?"

Tôi đã h i ng c l i cô:

"Vicky, có ai đang s ng yên lành h nh phúc và sum h p gia đình trên quê h ng mà ph i d t d u nhau li u ch t xông vào ch n hi m nguy? Chúng tôi b t k sinh m ng t i đây vì không th s ng d i ch đ k m k p b t nhân th t đ c, v vét dân chúng t i m c không còn gì h t, s m nh l ng l trong tay h , s ng th p th m lo âu đói khát t ng ngày? Thà là ra bi n còn có c may t i đ c đ t n c mà giá tr con ng i đ c tôn tr ng nh con ng i và con cháu đ c sanh ra l n lên trong n c t do. N u ch t đ c đ ng thì là m t s gi i thoát mau chóng thôi. S t do theo ý c a tôi không ph i ch là t do v v t ch t mà còn c tinh th n n a, Vicky à."

Sau này, theo t ng th i k và t ng b c ti n, tôi đã g i r t nhi u hình nh c a nh ng Ti u Sài Gòn và nhi u hình nh thành công khác c a dân t n n Vi t Nam trên th gi i cho Vicky xem đ cô hi u v ch t do theo ý c a tôi. C m t dân t c hào hùng can đ m t m y chi c ghe xu ng tí xú y b c lên x s này, mang danh "Ph p", l y t nh ng ch F.O.B (fresh off the boat) y, đã t o nên m t th h Vi t Nam có con cháu đ c t do phát tri n tài năng, Sĩ Nông Công Th ng đ u có m t ng i Vi t Nam.

Khi đ t chân lên n c M , chúng ta ch dùng cái check welfare y m t th i gian t m th i, là b c thang đ u tiên giúp ta ti n lên mà thôi.

Nhóm dân t n n chúng ta đ c t do s ng và đóng góp ch không ph i s ng t do làm gánh n ng hay đ a vào chính ph .

## Cô B n Da Đ Vicky Yellow Hair

T&#225;c Gi&#7843;: Tr ng Ng c B o Xuân

Th&#7913; T&#432;, 21 Th&#225;ng 1 N&#259;m 2009 22:06

---

S t do c a cô da đ Vicky Yellowhair là cái nhìn thi n c n còn t do c a ta là nhìn t i nh ng th h sau.

Cho t i bây gi , ch c ng i b n m y ch c năm c a tôi cũng ch a hi u rõ, r ng đ i v i tôi, không ph i đ c n m ngoài l u, d i tr i xanh mây tr ng, ng m ánh trắng thanh mà g i là "t do".